

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Virtutibus R. P. Bernardi Colnagi E Societate Jesu Libri Duo

Paullin, Johannes

[Monachii], 1662

Cap. V. Cultus & amoris in Deiparam teneritudo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44152

scilicet Christum in pœnis comitari, quàm
 in gloria mallet. Aiebat, si libera sibi foret
 optio, electurum se potius, cum dolente Ma-
 tre sub Cruce, quàm cum gloriosa in cœlis
 Filio assistere: in infami ligno cruentum
 stringere, quàm fulgentem in solio spectare:
 amorem suum magis inter pœnas & vulnera
 exercere, quàm inter delicias pascere. Hoc
 enim verò magisterium est amoris.

CAPUT V.

*Cultus & amoris in Deiparam
 teneritudo.*

§. I.

Primæ post DEUM Bernardi deliciae
 DEIPARA fuit. Hanc præcipuo cul- ^{Deiparam}
 tu semper est profecutus, arque ut se illi ^{post Deum}
 Bernardum probaret, & cognominis ^{unicè colit}
 Divi mores cum nomine in ipso Religiosæ ^{& amat.}
 Domûs ingressu se assumpsisse palàm face-
 re, amavit ut Matrem, deveneratus est, ut
 Reginam. Eo præsertim pieratis studio, à
 quo DEI parens nomenclationem Rosarij,
 vulgò accepit. Nullam ejus ico-
 nam transijt, quin officiosa salutatione

O I De-

Dominam coleret, cuius appellatio illi p
nectare melléque fuit. Perquam sedulo
illud cavit, ne ad æris sonum consuetis p
diem horis salutandæ Virginis immemor
officio deesset suo; sed insigni demissio
mentis ternas adnumeraret salutes, alióq
ad hoc tributum Cæli Reginae pendend
suo exemplo animaret. Nullo non die
prima usque pueritia ex corona precaton
tot illi rosas, quot salutationes obtul
Quoties eam appellare vel occasio sua
vel pietas adegit, suavissima, ut amant
assolent, hunc in finem nomina excogit
vit, nunquam satur, novos identidem
lendæ Virginis modos, à Divis usurpato
veluti æmulator acerrimus condiscere & c
ercere studuit.

§. II.

*Nihil ab il-
la petit,
quod non
consequa-
tur.*

Tenebat Romæ in cubiculo imaginem
magnæ Cælitum Reginae, antiqui operis
pideam, & subfuscam. Hanc suam a
nigellam, neque ad illam, velut unicum
cordis sui asylum perfugit unquam, quod
quod impetratum volebat, auferret. Un
Româ in Siciliam delata, & in Caran
Templo Societatis collocata quot septima
nis ad constitutam diem populo perfrequen

illius religiosè colitur. Nec aliter ac amantibus
 solenne est, cum ad alios litteras daret, Dei-
 param pijs celsisque encomijs celebrare, e-
 jusque prodigiosas virtutes ac merita doctâ
 non minùs, quàm sapidâ oratione plurimùm
 afferre in more positum habuit; quasi nulla
 facis culta esset epistola, quam de Mariano
 sui cordis thesauro verbis ac sententijs Ma-
 gnæ Matri perhonorificis, ceu totidem gem-
 mis, non exornâset.

*Amorens
 Marianum
 aliis incu-
 cat.*

§. III.

Ad ipsam verò Cæli terræque Domi-
 nam frequens exarabat litteras non rudis
 amator; reverentiæ tamen & pietatis plenas,
 Unam hîc dare placet, quam ad Lauretanæ
 Virginis sacrarium transmisit, in hæc ver-
 ba Latinè à se scriptam. *O Virgo gloriosis-
 sima, Mater dulcissima DEI, ac Domini mei
 IESU Christi! memor esto Servi tui Bernar-
 di Colnagi, qui etsi maximus peccator sit, ta-
 men gratiâ filij tui suavissimi, & intercessio-
 nis tue, ô Virgo benedicta, sperat maximam o-
 pem animæ suæ, & quâ potest, etsi valdè exi-
 guâ ad tantas laudes tuas, te devotione obser-
 vantia, ac amore prosequitur; ne me derelin-
 quas servum tuam, qui post filium tuum, quâ
 tuo Patre, ac Spiritu sancto coequalis vixit,*

*Ad Deipa-
 rentem lit-
 teras dare
 solitum.*

& regnat, nihil præter te habet, in quo
dat magis. *Serva me, Domina mea, precibus
tuis ad filium tuum. Amen. Quid est, quod
non possis impetrare Mater? ac talis, ac
ta Mater? à dulcissimo filio tuo? Age Domi-
na mea, Hera, Regina, & Imperatrix mea,
Angelorum, per te bona, vera, sancta, æterna
filio tuo, ac tibi maximè placita expecto. V.
ac Vive.*

Virgo, decus cæli, terrarum gloria, Virgo

Virgo Deum potes æthereo deducere cælo

Et cælum terris, terrâsque immittere cælo

*Romæ: ad cælum, per Domum Laureti-
nam, domicilium tuum, ô Virgo sacrati-
ssima ac filij tui Domini mei IESU Christi. Duode-
cima die Martij 1600.*

Hucusque Bernardus.

§. IV.

*Eius smolli
epistolas in
sacro of-
fert.*

*Et responsa
accipit.*

Drepani verò, quando in æde Virginis
toto orbe percelebri sacra faciebat, multa
ejusmodi epistolas sub linteo, quod corpo-
rale dicunt, veluti supplices chartas firmas
insignitæ fiduciæ testes collocabat, Martij
Virginis offerebat, responsi gratiæque secun-
dus: quam ex sacra Capuccinorum familia
vir perquam religiosus in Sicilia aliquando
veluti supremæ Virginis internuncius Be-
natus

nardo exposuit, quando ad eum perscripsit. Bono esset animo, magnam ipsi gratiam & singularem ab Angelorum Regina fuisse promissam: quam & sibi Augusta Virgo fuerit pollicita. Uterque tamen, quæ esset, reticuit. Aliàs Deipara modis alijs, aut per se ipsam, non ex vano credita est aperuisse.

Miserat fortè ad Drepanensem Deiparam Marsalâ, ubi tunc erat, per nostræ Religionis hominem, eò pietatis ergò profectum, ejus modi litteras, quas ille sub scabello statuæ Virginæ ita deposuit, ut eximî non possent. Hunc ex peregrinatione reducem Bernardus mirè lætus excepit, gratiasque tam fideli bajulo prolixè retulit, fassus ab Augustissima cæli Imperatrice jam se responsum accepisse.

§. V.

Ad hæc non procul Catanâ, cùm per epistolam plenâ pietatis pertinaciâ Mariam cæli januam precibus pulsâisset, atque ab illa viventium Matre flagitâisset edoceri, num in vivorum libro inter cælestis gloriæ candidatos æterno DEI decreto destinatus esset, id quod erat, hunc in modum ab illa didicit. Pagus est Vrbi vicinus, & Virginis ab Angelo Salutatæ imagine inter primas totius Siciliae celebri felix & frequentatus. Eo

in loco exaratas Magnæ Mariæ, ut sine ar-
 tris tradere posset, litteras, socium mon-
 se januis clausis sacris operaturum: foris
 pse ad posticam & vicinam aræ januam
 susteret, eminus ex more responsurus.

Hic imperata quidem fecit; ductus
 men tum ipse, in verum nitendi studio,
 amici duo Franciscus Bolanus, & Octavius
 à Valle, viri nobiles inflammati magnâ
 piditate sciendi, quid Mystra solus rerum
 geret, per hiantem ostij rimam curiose
 observârunt facientem. Principiò quidem
 à majore porta nudis genibus ad aram
 maximam reptavit: post consueto ritu
 crificans, ubi eò ventum est, ut hostia di-
 no Numini offerenda esset, epistolam glo-
 riosæ Virginis simulacro porrecturus man-
 in altum sustulit, simulque chartam illam
 evanescentem dimisit. Illi rei novitate
 toniti, quid sibi tamen veller, nescij, re-
 antem à sacris Bernardum etsi adorari ve-
 lent, non tamen ausi sunt interpellare: quo-
 is profundo mœrore pressus, animique
 bius fixum in corde dolorem, ceu gra-
 plexus esset infortunio, jam non celare
 posset. Sequenti verò luce, cum eodem
 loco pridiana pietate ritûque solus rem-
 vinam fecisset, atque adeò insolitis per-
 sus gaudijs, ceu digito cælum tangeret, et

um-

umphanti similis ad focios reversus esset, interrogatus; quid ita sibi dissimilis, hesternos luctus tam repentinâ lætitiâ commutaret? alium diu silentium tenuit, ne, quod modestia verabar, raram Numinis in se clementiam propalaret; tandem verò importunitis adactus amicorum precibus **enuncia-**vit: hoc nimirum die, quod heri summis à Deo votis frustra rogâsser, denique ut sibi manifestum fieret, impetrâsse: scilicet amicorum intimum, cæli hæredem in divina, beatorum dipthera indelebili caractere, à supremo Numine scriptum; ita neque cælestem gratiam ingratus tacuit, neque gloriosus sui jactator se ipsum patefecit. Ut tamen se texerit, aliunde deprehensus est haud dubijs tantæ rei argumentis: id verò de se dici ab alijs tam ægrè tulit, ut eum, qui fortè hoc illi gratulabatur, nunquam deinceps secretorum, ut antè, participem voluerit.

§. VI.

Ceterùm tabellarios ferendis hujusmodi epistolijs, ut per innocentes transirent manus, oculosque incuriosos nanciscerentur, mos illi fuit aut infantes mittere, aut albæ mentis homines; et si verò quandoque naturulum aliquem elegisset bajulum, divi-

*Epistola à
Bernardo
ad Divam
Virginem
data non
possunt videri
olari.*

*Sed evanes-
cunt.*

no tamen nutu factum, ut litteræ Bernardi ad DEI Matrem datæ nunquam violarentur: non rarò evanescerent quæsitæ; quemadmodum multis sæpe occasionebus exploratum habetur. Unam ex compluribus commemorare lubet. Ex Catanensi Collegio scripserat epistolam prolixam satis, scilicet ad Matrem: hanc cum manibus gestans ad portam tenderet, quæsiturus quæ ferret, duos offendit litterarum studiosos, obtestatus, hanc chartam ad aram Virginæ Matris in ædem familiæ Franciscanæ deferrent, suoque nomine pijs salutatores Dominam officiosè breviterque veneratissimam in altari destituerent. Excepit autem hæc mandata Thomas Leonardi ex vicino, & callidus explorator è vestigio duos insecutus nuncios, locum, quo charta post DEI parentis iconem ab ipsis deposita fuerat, oculis designavit, iisque digressis, ut epistolam reseraret, & secreti religione posthabita etiam perlegeret, accurrit; neque tamen vel ibi, vel in omni circum loco, quam studiosè perquirere satagebat, nec etiam id genus chartam potuit reperire. Postera die & juvenum alter facti pœnitens, quod litteras non antè lectas ad aram attulisset, eundem in locum, ut eas inde tolleret, reversus est; sed ut curiosè quæsierit, non

non invenit. Ita Thomas ipse, nunc Sacerdos fide dignus juratus testis affirmat. Hanc scilicet gratiam Virgo rependit suo Bernardo, ut profanos homines perquam studiosè castissimos illius amores ad numum amantis celaret.

§. VII.

Quærebat equidem ille solatium ab ^{Deipara} ~~Deipara~~ sentia per epistolas; at Deipara, ut Bernar- ^{sape ad spe-} do præsens solaria affunderet, persæpe illi ^{etabilena} in amoris præmium clara in luce se con- ^{habes.} spicuum dedit.

Stabat aliquando ad imum aræ gradum sublatis in cælum oculis diu immotus: post in cubiculo humi prostratus jacebat. Id cum Minister advertisset, *mi Pater*, inquit, *quid videras?* cui ille, ratus eadem ab illo quoque visa: spectabilem hisce oculis habui Dei Matrem in ipso altaris fastigio, albo & rasili serico pulcherrimè vestitam. Et verò nisi probè satis eam fuisset contemplatus, formam illius tam graphicè verbis exprimere non potuisset: quod tamen in familiari quodam colloquio, cujus non nemo callidè juxta ac piè Bernardo auctor fuit, abundè præstitit. ut lib. 1. cap. 8. scribere me commemini.

Sed

Sed & aliàs aspectu Serenissimæ Cæli
Reginæ potitus, mirificam hausit volupta-
tem. Ipso Assumptæ Virginis die accidit,
ut in suggesto, cùm ad populum verba face-
ret, totus repente expallescens, dein fixo in
cælum obtutu, canenti similis magno pie-
tatis sensu, nec minore gaudio ingeminans
Video te Domina nostra, video te. Et quòd
aliud viderit, quàm amplissimum Divini-
tatis theatrum.

§. VIII.

*Immacula-
tum Maria
conceptum
inter pri-
mos Socie-
tatis Theo-
logos de-
fendit.*

*Atque ut
alii defen-
derent, in-
ducit.*

Et fanè videri poterat certare purissi-
ma Mater cum suo concionatore, quà puri-
tatis propriæ studiosissimo, quà Mariana
ideoque purissimæ Conceptionis defensor
acerrimo: qui inter primos nostri ordinis
viros tam è suggesto ad populum pro con-
cione, quàm ex Theologica Messanæ Nea-
polisque cathedra ad litteratorum coronam
Magnam DEI Matrem absque originaria
labris nota conceptam doctissimis contem-
dit argumentis, aliòsque cùm doctrinæ, tum
sanctimonix famâ insignes viros induxit,
ut purissimum ab omni macula conceptum
Virginis suo etiam sanguine defensuros
vorum signarent.

Ut ergo Cæli Regina suo pugili vicem re-

penderet, ipsâ illâ, quâ Conceptam Virgi-
 nem Christiani colimus, die, spectabilem
 se præbuit. Vix ad aram Templi nostri
 Caranæ, quæ MARIÆ Majori sacra est, ut
 supra compendio denarrare aggrediebar,
 rem divinam facturum accesserat, cum ocu-
 lis in Divæ iconem, dein ad latus Evange-
 lij defixis in ejus aspectu captus hæsit. Vi-
 dit enim non jam imaginem; sed ipsam
 terrarum siderumque Dominam luce plus
 quam siderea circumfusam, ad miraculum
 & ultra formosam, undequaue ut pulcher-
 rimam, ita & amabilissimam. Quapropter
 primùm in hæc verba erupit, *ò quam pul-
 chra es! quam pulchra es!* deinde ad socium,
*quam vereor, inquit, ut hodie sacris operari
 queam;* nihilo tamen seciùs, consuetas ad
 sacrificandum ingressus preces, ut potuit,
 dixit, & gradus aræ leniter ascendens iden-
 tidem ista secum iteravit: *quam pulchra,
 quam dulcis, quamque amabilis es? ò Do-
 mina Paradisi! largis interea lacrimarum ri-
 vulis perfusus.* Peractis ritè sacris, quæ ad
 horæ spatium produxit, properè exurus sa-
 crificali habitu perque hortum ingressus, in-
 ter extraticos clamores ad cubiculum suum
 curriculò contendit, ibique laxatis sanctæ
 lætitiæ habenis inter inflammata pectoris
 suspiria, porrectus humi, & facie solo ap-
 pres-

pressâ altum ingeminabat : quàm jucunda,
quàm festiva es, quantisque delicijs circum-
fluis? ô Domina! at sacri Minister, quem
cupido inceslerat explorandi, quò avolâsse
Bernardus, quidque actitaret, non multo
post abeuntem secutus in conclavi reperit
genibus nixum, capite in terram demisso,
& linguâ solum omne, à porta ad usque ar-
ulam osculis delibantem, totumque in lau-
danda Virginis elegantia absorptum iterum
iterumque exclamare: quàm formosa, quàm
amœna, quàmque mirificè grata es? ô Do-
mina! nœ Tota pulchra es, amica mea, &
macula non est in te! Vbi tamen à socio se
deprehensum vidit, enixè precatus est, ne
cui quidquam horum evulgaret.

§. IX.

*Auctor est,
ut tota Si-
cilia DEI
Matrem si-
nelabe cõ-
ceptâ Pra-
sidem Do-
minamque
colat.*

Et sanè momentum habuère perma-
gnum Bernardi nostri de immuni omni
maculæ conceptu seu scholasticæ disputa-
tiones, seu conciones sacræ; aliquot enim
post annis Sicilia universa Urbium suarum
omnium præsidem Dominamque legit Dei
Matrem sine macula conceptam. Hinc
factum arbitramur, ut Colnagus noster in
tabellis & iconibus, quæ hodie circumfe-
runtur, cum ejusdem Virginis imagine, quâ
la-

labi originariæ expers repræsentari solet, magno suo merito à pictoribus fuerit plerumque repræsentatus.

CAPUT VI.

Familiaritas cum Tutelari atque alijs Angelis.

§. I.

Non mirum Angelicos Bernardum induisse mores, cui tam frequens cum ^{Angelum} Angelis, tamque arcta intercessit con- ^{Tutelarem} fuerudo, ut illis tanquam Magistris ipse u- ^{frequenter} tereretur: ipso ceu discipulo perquam docili ^{habet con-} apprimè illi delectarentur. Custodem sa- ^{spicuum.} nè Angelum in Collegio Romano frequen- ^{Morum vi-} tissimè adspectabili forma præsentem ha- ^{rag, Magi-} buit, atque ad illius Angelicam oris corpo- ^{strum.} risque fiderei compositionem suos ipse gres- ^{Consulto-} sus, morum, vultusque habitum ex modestiæ ^{rem.} legibus conformare didicit. Hunc in re- ^{Excitato-} bus arduis consulere, negotiorum consilio- ^{rem.} rumque participem facere; ab hoc divini amoris mutuare flammam, constitutis horis ad surgendum è lectulo excitari, ad orandû, ^{Excitato-} tandamque litteris operam, legesque ex a- ^{rem.} mulli servandas incitari solebat: quidquid de-